

**Zapraszamy do punktów
nieodpłatnej pomocy prawnej
i nieodpłatnego poradnictwa
obywatelskiego**

Udzielane porady są:

- bezpłatne (klient zobowiązany jest do podpisania oświadczenia, że nie stać go opłacenie porady adwokata, radcy prawnego, prawnika),
- poufne,
- udzielane w oparciu o aktualny stan prawny (rzetelne i profesjonalne),
- bezstronne.

Z nieodpłatnej pomocy skorzystać może każda osoba fizyczna, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającej innych osób w ciągu ostatniego roku. Warunkiem udzielenia porady jest podpisanie odpowiedniego oświadczenia, wskazanego w ustawie.

Informacje na temat nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie Rudy Śląskiej

<http://www.rudaslaska.pl/pomoc-prawna>

Informacje na temat darmowej pomocy prawnej i edukacji prawnej na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości

<https://darmowapomocprawna.ms.gov.pl/pl/nieodplatna-pomoc-i-porady/>

Zapraszamy także na stronę internetową naszego stowarzyszenia:

<http://www.rkp-rudasl.pl/npp/index.php?pokaz=npp>

**NIEODPŁATNA POMOC
PRAWNA, PORADNICTWO
OBYWATELSKIE
I EDUKACJA PRAWNA**

Naszą misją jest zapewnienie klientom rzetelnych, bezstronnych, bezpłatnych porad prawnych i obywatelskich oraz informacji prawnej!

Zapisy na nieodpłatne porady prawne i obywatelskie pod nr telefonu:

**32 248 68 00
lub
w pok. 313**

Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych
Urząd Miasta Ruda Śląska
w godzinach pracy Urzędu Miasta

Poradnik: Mediacja w postępowaniu cywilnym

Zasady prowadzenia mediacji

Dobrowolność

Podstawową zasadą mediacji w postępowaniu cywilnym jest jej dobrowolność.

Natomiast podstawą prowadzenia mediacji jest postanowienie sądu albo umowa o mediację. Umowa może być zawarta także przez wyrażenie przez stronę zgody na mediację, gdy druga strona złożyła mediatorowi wniosek o przeprowadzenie mediacji, z dołączonym dowodem doręczenia jego odpisu drugiej stronie. Wniosek o przeprowadzenie mediacji zawiera oznaczenie stron, dokładnie określone żądanie, przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie, podpis strony oraz wymienienie załączników. Jeżeli strony zawarły umowę o mediację na piśmie, do wniosku dołącza się odpis tej umowy. Mimo jednak doręczenia tego wniosku mediacja nie zostaje wszczęta, jeżeli:

- 1) stały mediator, w terminie tygodnia od dnia doręczenia mu wniosku o przeprowadzenie mediacji, odmówił przeprowadzenia mediacji;

- 2) strony zawarły umowę o mediację, w której wskazano jako mediatora osobę niebędącą stałym mediatorem, a osoba ta, w terminie tygodnia od dnia doręczenia jej wniosku o przeprowadzenie mediacji, odmówiła przeprowadzenia mediacji;
- 3) strony zawarły umowę o mediację bez wskazania mediatora i osoba, do której strona zwróciła się o przeprowadzenie mediacji, w terminie tygodnia od dnia doręczenia jej wniosku o przeprowadzenie mediacji, nie wyraziła zgody na przeprowadzenie mediacji albo druga strona w terminie tygodnia nie wyraziła zgody na osobę mediatora;
- 4) strony nie zawarły umowy o mediację, a druga strona nie wyraziła zgody na mediację.

Trzeba jednak dodać, że w opisanych powyżej przypadkach, w których pomimo złożenia mediatorowi wniosku o mediację, strona wytoczy powództwo o roszczenie, które było objęte wnioskiem o przeprowadzenie mediacji, w terminie trzech miesięcy od dnia:

- 1) w którym mediator lub druga strona złożyli oświadczenie powodujące, że mediacja nie została wszczęta albo
- 2) następnego po upływie tygodnia od dnia doręczenia wniosku o przeprowadzenie mediacji, gdy mediator lub druga strona nie złożyli oświadczenia, o którym mowa w pkt 1 - w odniesieniu do tego roszczenia zostają zachowane skutki przewidziane dla wszczęcia mediacji, czyli w szczególności przerwanie biegu przedawnienia roszczeń.

Niezbędnymi elementami umowy o mediację są: wskazanie przedmiotu mediacji oraz osoby mediatora lub sposobu jego wyboru.

Bezstronność

Kolejną ważną zasadą mediacji jest **bezstronność**. Dyrektywa ta sprowadzana jest do neutralności mediatora, który ma obowiązek zapewnić stronom udział w mediacji w równym stopniu. Mediator nie może działać na korzyść jednej ze stron. Procedura cywilna nie przewiduje wnioskowania przez strony o wyłączenie mediatora. On sam powinien wyłączyć się od prowadzenia mediacji, jeżeli dostrzeże okoliczności wykluczające jego bezstronność. Mediator prowadzi mediację, wykorzystując różne metody zmierzające do polubownego rozwiązania sporu, w tym poprzez wspieranie stron w formułowaniu przez nie propozycji ugodowych, lub na zgodny wniosek stron może wskazać sposoby rozwiązania sporu, które nie są dla stron wiążące. Mediator niezwłocznie ujawnić powinien stronom okoliczności, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do jego bezstronności.

Stały mediator może odmówić prowadzenia mediacji tylko z ważnych powodów, o których jest obowiązany niezwłocznie powiadomić strony, a jeżeli strony do mediacji skierował sąd - również sąd. Do tych ważnych powodów zalicza się konflikt interesów, który uniemożliwiłby mediatorowi zachowanie bezstronności, jak również przyczyny osobiste, zdrowotne, natłok spraw, który uniemożliwi przeprowadzenie mediacji w wyznaczonym przez sąd terminie.

Poufność

Poufność mediacji oznacza, że postępowanie mediacyjne nie jest jawne. Mediator, strony i inne osoby biorące udział w postępowaniu mediacyjnym są obowiązane zachować w tajemnicy fakty, o których dowiedziały się w związku z prowadzeniem mediacji. Jednak strony mogą zwolnić mediatora i inne osoby biorące udział w postępowaniu mediacyjnym z tego obowiązku. Bezskuteczne jest powoływanie się w toku postępowania przed sądem lub sądem polubownym na

propozycje ugodowe, propozycje wzajemnych ustępstw lub inne oświadczenia składane w postępowaniu mediacyjnym.

Procedura mediacyjna

Koszty mediacji

Mediator za przeprowadzenie mediacji ma prawo do wynagrodzenia i zwrotu wydatków związanych z przeprowadzeniem mediacji. Może jednak wyrazić zgodę na prowadzenie mediacji bez wynagrodzenia. Wynagrodzenie i zwrot wydatków obciążają strony. Należności te mediator pobiera bezpośrednio od stron. Sąd ustala je i przyznaje mediatorowi tylko wówczas, gdy przynajmniej jedna ze stron skierowanych do mediacji przez sąd była zwolniona od kosztów sądowych w zakresie obejmującym należności mediatora, a pozostałe strony nie wypłaciły mediatorowi tych należności w całości.

W sprawach o prawa majątkowe wynagrodzenie mediatora wynosi 1% wartości przedmiotu sporu, jednak nie mniej niż 150 złotych i nie więcej niż 2000 złotych za całość postępowania mediacyjnego.

W sprawach o prawa majątkowe, w których wartości przedmiotu sporu nie da się ustalić, oraz w sprawach o prawa niemajątkowe wynagrodzenie mediatora za prowadzenie postępowania mediacyjnego wynosi za pierwsze posiedzenie 150 złotych, a za każde kolejne - 100 złotych, łącznie nie więcej niż 450 złotych.

Zwrotowi podlegają udokumentowane i niezbędne wydatki mediatora poniesione w związku z przeprowadzeniem mediacji na pokrycie kosztów:

- 1) przejazdów - w wysokości i na warunkach określonych w przepisach dotyczących wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej;
- 2) wynajmu pomieszczenia niezbędnego do przeprowadzenia posiedzenia mediacyjnego, w wysokości nieprzekraczającej 70 złotych za jedno posiedzenie;
- 3) korespondencji, w wysokości nieprzekraczającej 30 złotych.

Mediacja w toku sprawy sądowej

Sąd może skierować strony do mediacji na każdym etapie postępowania.

Jednak nie prowadzi się jej, jeżeli strona w terminie tygodnia od dnia ogłoszenia lub doręczenia jej postanowienia kierującego strony do mediacji nie wyraziła zgody na mediację. Mediacji nie przeprowadza się stosuje się w sprawach rozpoznawanych w postępowaniach upominawczym oraz nakazowym, chyba że doszło do skutecznego wniesienia zarzutów. Przewodniczący może wezwać strony do udziału w spotkaniu informacyjnym dotyczącym polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji. Spotkanie informacyjne może prowadzić sędzia, referendarz sądowy, urzędnik sądowy, asystent sędziego lub stały mediator. Przed pierwszym posiedzeniem wyznaczonym na rozprawę przewodniczący dokonuje oceny, czy należy skierować strony do mediacji. W tym celu przewodniczący, jeżeli zachodzi potrzeba wysłuchania stron, może wezwać je

do osobistego stawiennictwa na posiedzeniu niejawnym. Jeżeli strony nie dokonały wyboru osoby mediatora, sąd, kierując strony do mediacji, wyznacza mediatora.

Jeżeli strona bez uzasadnienia nie stawia się na dotyczące mediacji spotkanie informacyjne lub posiedzenie niejawne w sądzie, sąd może obciążyć ją kosztami nakazanego stawiennictwa poniesionymi przez stronę przeciwną.

Mediator ma prawo do zapoznania się z aktami sprawy, chyba że strona w terminie tygodnia od dnia ogłoszenia lub doręczenia postanowienia kierującego strony do mediacji nie wyrazi zgody na zapoznanie się mediatora z aktami. Po skierowaniu stron do mediacji, przewodniczący niezwłocznie przekazuje mediatorowi dane kontaktowe stron oraz ich pełnomocników, w szczególności numery telefonów i adresy poczty elektronicznej, o ile je posiadają. Mediator kontaktuje się ze stronami i ich pełnomocnikami celem ustalenia terminu mediacji.

Przebieg mediacji i jej zakończenie

Często spotkanie stron, a także ich pełnomocników, poprzedza kontakt telefoniczny, podczas którego mediator wstępnie rozpytuje o ich stanowiska w sprawie. Posiedzenie mediacyjne nie jest obowiązkowe dla każdej mediacji, choć stanowi ono regułę.

Kierując strony do mediacji, sąd wyznacza czas jej trwania na okres do trzech miesięcy. Na zgodny wniosek stron lub z innych ważnych powodów termin na przeprowadzenie mediacji może zostać przedłużony, jeżeli będzie to sprzyjać ugodowemu załatwieniu sprawy. Początek biegu wyznaczonego czasu trwania mediacji powinien liczyć się od dnia doręczenia mediatorowi odpisu postanowienia o skierowaniu stron do mediacji, ponieważ od tej daty mediator powinien podjąć czynności.

Przewodniczący wyznacza rozprawę po upływie terminu trzech miesięcy, a przed jego upływem, jeżeli choć jedna ze stron oświadczy, że nie wyraża zgody na mediację.

Z przebiegu mediacji sporządza się protokół, w którym oznacza się miejsce i czas przeprowadzenia mediacji, a także imię, nazwisko (nazwę) i adresy stron, imię i nazwisko oraz adres mediatora, a ponadto wynik mediacji. Protokół podpisuje mediator.

Jeżeli strony zawarły ugodę przed mediatorem, ugodę zamieszcza się w protokole albo załącza się do niego. Strony podpisują ugodę.

Jeżeli zawarto ugodę przed mediatorem poza postępowaniem sądowym na wniosek strony niezwłocznie przeprowadza postępowanie co do zatwierdzenia ugody zawartej przed mediatorem. Jeżeli ugoda podlega wykonaniu w drodze egzekucji, sąd zatwierdza ją przez nadanie jej klauzuli wykonalności; w przeciwnym przypadku sąd zatwierdza ugodę postanowieniem. Sąd może odmówić nadania klauzuli wykonalności albo zatwierdzenia ugody zawartej przed mediatorem, w całości lub części, jedynie wówczas, gdy ugoda jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa, a także gdy jest niezrozumiała lub zawiera sprzeczności.

Ugoda zawarta przed mediatorem, po jej zatwierdzeniu przez sąd, ma moc prawną ugody zawartej przed sądem. Ugoda zawarta przed mediatorem, którą zatwierdzono przez nadanie jej klauzuli wykonalności, jest tytułem wykonawczym.